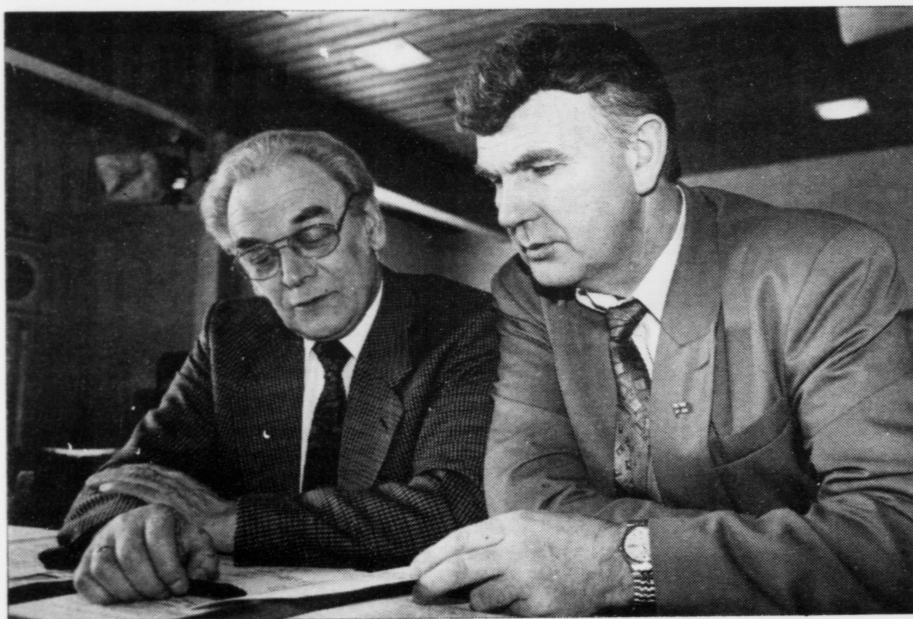

Sjálvstýrisflokkurin av at vita:

Heini Johansen, vinstrumegin á myndini, er sera hvassorðaður í sínum viðmerkingum
Mynd: Kalmar

Innanhýsis klandur lemjir tingið

– Innanhýsis trupulleikarnir í Sjálvstýrisflokkinum eru nú orsøkin til, at alt politiskt arbeiði verður lagt lamið við tí úrsliti, at fleiri týðandi lögtingsmál detta burtur, at langfarafiskimenn ikki fáa gjørt nýtslu av teirra demokratiska rætti, og at samráðingar við donsku stjórnina 17. august verða fýrðar av føroyskum embætismonnum, sigur Heini Johansen í sínum álit í Rættarnevndini. Vit prenta her viðmerkingar hansara til uppskotið um nýval

Heini Johansen ásannar, at umrøðan undir 1. viðgerð av hesum máli gav týðiliga ábending um, at ein meiriluti í lögtinginum tekur undir við at nýval verður útskrivað skjótast gjørligt, og tað merkir, at val kann verða longu í tí fyrstu vikuni í juli mánað.

Minnilutin harmast um, at valið, sum annars skuldi verða í november, verður so nógv framskundað, og at tað verður útskrivað við so stuttari freist, ið talan er um. Tað stutta skotbráð ger, at okkara langfarafiskimenn

ongan møguleika fáa fyrri at greiða atkvøðu, og at aðrir veljarar, orsakað av summarríftiðini ikki verða heima, tá valið verður hildið, og tí heldur ikki greiða atkvøðu.

Í lötuni liggja eini 35 til 40 mál í lögtinginum og/ella í ymskum lögtingsnevndum. Millum hesi eru fleiri týðandi mál, ið hava skund, sum tiskil ikki tola at bíða. Eitt av hesum málum er uppskotið til nýggja stýrisskipanarlóg. Nevndarviðgerðirnar hava givið týðiligar ábendingar um, at í tinginum er stórn meiriluti

fyrri fleiri av hesum málum, ið sostatt kundu verið samtykt og avgreidd, um lögtingið slapp at arbeiða eina tíð afturat.

Síðani 6. oktober í 1992 hava fleiri samráðingarumfór verið millum donsku stjórnina og landsstýrið. Umfíggingin av føroysku úttanlandsskuldin stendur frammarlaga í hesum samráðingum. Eitt ógvuliga týðningarmikið samráðingumfar í hesi røð av samráðingum verður 17. aug. í ár. Eitt lögtingsval í juli kann føra til, at eingin sam-

gonga er skipað, og at einki landsstýri er valt, tá hesar samráðingar verða, við tí úrsliti, at tað verða embætismenn, ið koma at sita føroysku megin samráðingarborðið.

Tað, at fleiri týðandi lögtingsmál fella burtur, saman við vandanum fyrri at føroyskir embætismenn koma at sita við samráðingarborðið 17. august, setir okkum í eina sera trupla politiska støðu. Minnilutin er samdur í, at lögtingsvalið, sum vanligi hevur verið hildið í november, eigur at verða framskundað einar tveir mánaðar. Orsøkin til hesa støðu minnilutans er, at tá hevði rúmar tíð verið hjá einum nýggjum lögtingi at viðgjørt figgjárlóguppskotið, ið skal verða avgreitt fyrri árslok.

Orsøkin til ta sera trupla støðuna, sum vit nú eru í, er eitt taktiskt politiskt spæl frá sjálvstýrisflokkinum og serstakliga frá formanninum í tingbólkinum hjá hesum flokki. Hendingarnar teir seinastu dagarnar hava avdúkað, at sjálvstýrisflokkurin á tingi undir verandi leiðslu ikki er at líta á í politiskum samstarvi.

Tá 2. viðgerð av lögtingsmáli nr. 65: Broyting í lögtingslóg um landsskatt og kommunuskatt, stóð á skránni til lögtingsfundin 9. mai, fekk javnaðarflokkurin áheitan frá sjálvstýrisflokkinum um at skjóta upp, at málið, ið var framlagt av skattanevndini, har Lasse Klein úr sjálvstýrisflokkinum er formaður, verði beint í figgjamevndina til nærrí kanninga og víðari viðgerð.

Tá javnaðarflokkurin ikki vildi gera eftir hesi áheitan, var uppskot um at beina málið í figgjamevndina sett fram av einum av lögtingsumboðunum hjá sjálvstýrisflokkinum. Men tað taktiska politiska spælið, sum lá aftan fyrri hesa royndina, hevði ikki eydna við sær. Lögtingsformaðurin, sum eisini er valdur á ting fyrri sjálvstýrisflokkinn, er heldur ikki heilt eiddasøgur, tá tað kemur til taktiskt politiskt spæl. Hann gjørdist sigurharrin.

Men formaður sjálvstýrisflokksins á tingi gavst ikki so. Tá lögtingsmál nr. 65 kom til atkvøðugreiðslu við 2. viðgerð, fekk javnaðarflokkurin greið bót frá formanninum í tingbólki sjálvstýrisflokksins. Í hesum boðum varð sagt, at um nakar úr javnaðarflokkinum atkvøddi fyrri nokrum parti av lögtingsmáli nr. 65, so var samgongan fokin. Javnaðarflokkurin stóð saman við restini av samgonguni. Hetta varð gjørt fyrri at tryggja tann politiska stabilitetin.

Øll uppskotini í lögtingsmáli nr. 65 vórðu feld. Eftir hetta boðaði formaðurin í skattanevndini frá, at hann hevði tikið seg úr tingbólki sjálvstýrisflokksins, og at hann somuleiðis hevði tikið sín stuðul til samgonguna aftur. Aftan á hetta gjørdi restin av samgonguni av tann 1. mai, at hon skuldi halda fram soleiðis, at tey týðningarmiklu málini, sum liggja í lögtinginum og í ymskum lögtingsnevndum kundu verða avgreidd, og soleiðis at landsstýrið kundi fáa tær týðningarmiklu samráðingar við donsku stjórnina frá hondini. Semja var um at áseta ein valdag millum 15. september og 1. oktober.

Men tað taktiska politiska spælið hjá formanninum í tingbólki sjálvstýrisflokksins var ikki lokið við hesum. Nú skuldi tann eftirverandi samgongan syrgja fyrri at fáa lögtingsformannin frá. Uppskot um hetta varð felt í lögtinginum og nú

var so eitt hvørt annað til ráða at taka. Á fundi millum landsstýrið og umboð fyrri samgonguflokkarnar á tingi tann 17. mai, fingur javnaðarflokkurin og tjóðveldisflokkurin at vita, at sjálvstýrisflokkurin nú vildi hava val skjótast gjørligt, og at orsøkin til hesa kúvend-ing var, at síðani samgongan misti meirilutan á tingi, varð alt tað politiska arbeiðið merkt av taktiskum politiskum spæli.

Minnilutin kann taka undir við, at tað í stóran mun er talan um taktiskt politiskt spæl, sum fyrstu ferð kom alment til sjóndar, tá sjálvstýrisflokkurin í tjóðarskeiðnum frá 9. til 11. mai slapp sær av við tann lögtingsmann hjá flokkinum, sum hevur sitið longest á tingi, og tá tað ikki ber til at fáa ein meiriluta í lögtinginum at atkvøða fyrri, at nýval av formansskapi verður sett á dagsskránnar, soleiðis at formaðurin í sjálvstýrisflokkinum kann sleppa av við Lasse Klein sum lögtingsformann, so er nýval til lögtingið einasta loysnin hjá formanninum í tingbólki sjálvstýrisflokksins.

Minnilutin er sannførdur um, at orsøkin til alt tað taktiska politiska spælið í hesum døgum, eru innanhýsis trupulleikar í sjálvstýrisflokkinum. Hesir innanhýsis trupulleikar í einum ávisum flokki eru nú orsøkin til, at alt politiskt arbeiði verður lagt lamið við tí úrsliti, at fleiri týðandi lögtingsmál detta burtur, at langfarafiskimenn ikki fáa gjørt nýtslu av teirra demokratiska rætti, og at samráðingar við donsku stjórnina 17. august helst verða fýrðar av føroyskum embætismonnum.

Í fyrstu syftu mælir minnilutin til, at lögtingsarbeiðið heldur fram, og at lögtingsvalið verður hildið ein av døgnum millum 15. september og 1. oktober. Í aðru syftu tekur minnilutin undir við uppskotið sambandsflokksins í lögtingsmáli nr. 202.

2. hvítusunnudag letur upp

FRAMSÝNING
við GOMLUM LUTUM
í 1 Bygdarhúsinum í Kunoy

Bygdarfelagið Vesturskin

Føroyingafelagið í London

Nærri upplýsingar frá:
Birgit Sólstein, tlf. 00944816815730
Helgi Joensen, tlf. 00944932829027